

Institutt for samfunnsøkonomi

Eksamensoppgave i SØK 3004 Videregående matematisk analyse

Faglig kontakt under eksamen: Snorre Lindset

Tlf.: 73 59 13 95

Eksamensdato: 2. juni 2015

Eksamenstid (fra-til): 5 timer (09.00-14.00)

Sensurdato: 23. juni 2015

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: C /Flg formelsamling: Knut Sydsæter, Arne Strøm og Peter Berck (2006): Matematisk formelsamling for økonomer, 4utg. Gyldendal akademiske. Knut Sydsæter, Arne Strøm, og Peter Berck (2005): Economists' mathematical manual, Berlin.
Godkjent kalkulator Casio fx-82ES PLUS, Citizen SR-270x, SR-270X College eller HP 30S.

Målform/språk: Bokmål

Antall sider (uten forside): 2

Antall sider vedlegg: 0

Eksamen i SØK 3004 Videregående Matematisk Analyse (V2015)

Ta de forutsetninger du måtte finne nødvendig. %-satsene bak oppgave-nummereringen er kun ment som en *indikasjon* på hvordan de ulike oppgavene kommer til å bli vektet ved sensuren.

Oppgave 1 (20%) Bestem følgende integraler:

a)

$$\int 3t^2 dx$$

b)

$$\int x^2 \sqrt{x^3 + 9} dx$$

c)

$$\int x e^{-x} dx$$

d) Vi er ikke i stand til å bestemme $\int e^{x^2} dx$. Finn en *tilnærmet* løsning på det bestemte integralet

$$\int_0^1 e^{x^2} dx.$$

(*Hint*: Bruk Taylorutvikling.)

Oppgave 2 (20%) Anta at den løpende profitten ved utvinning av et edelmetall er gitt ved

$$\pi_t = A - B e^{\beta t},$$

hvor $A > B > 0$ og $\beta > 0$. La diskonteringsrenten r være positiv.

a) Beregn nåverdien (PV) av å utvinne edelmetallet når utvinningen stopper på tid $t = T$.

b) Det er optimalt å stoppe utvinningen på tidspunkt T^* . Finn T^* .

Oppgave 3 (20%) Statens Pensjonsfond Utland investerer i tre aktivaklasser: aksjer, obligasjoner og eiendom. Anta at de idag skal bestemme seg for hvor mye fondet skal investere i hver av de tre aktivaklassene. Pengene som er investert skal brukes på det framtidige tidspunktet T . På tidspunkt T vil norsk økonomi være i en tilstand som kan beskrives som enten *god*, *middels* eller *dårlig*. Én krone investert i aksjer idag vil ha en verdi på kroner 2 (god), 1 (middels) eller 0,5 (dårlig) på tidspunkt T , avhengig av om tilstanden i økonomien er god, middels eller dårlig. Tilsvarende verdier for én krone investert i obligasjoner er 1 uansett tilstanden i norsk økonomi. Én krone investert i eiendom vil ha en verdi på kroner 1,5 hvis økonomien er god og 1 hvis økonomien er middels eller dårlig. På tidspunkt T trenger staten kroner 150 (god), 100 (middels) eller 80 (dårlig) og avhenger således av om tilstanden i norsk økonomi er god, middels eller dårlig.

Beregn hvor mye som bør investeres idag i de tre aktivaklassene hvis staten skal ha de nødvendige beløpene tilgjengelige på tidspunkt T . Hvor mye må staten totalt investere?

Oppgave 4 (20%) Betrakt systemet

$$\begin{aligned}\dot{x} &= x - y \\ \dot{y} &= 1 - x^2.\end{aligned}$$

- Finne eventuelle stasjonære punkter til systemet.
- Lag et diagram hvor du tegner inn nullisoklinene til systemet. Tegn inn piler som indikerer hvordan integralkurvene beveger seg.
- Hvis du fant ett eller flere stasjonære punkter i spørsmål a), kan du si om systemet har sadelpunkt?

Oppgave 5 (20%) En bedrift bruker to innsatsfaktorer i sin produksjon. La K og L betegne mengden som brukes av de to faktorene og la enhetsprisene på faktorene være henholdsvis r og w . Bedriften skal produsere et kvantum Q .

- Formuler og løs bedriftens kostnadsminimeringsproblem når

$$Q = \sqrt{K} + \sqrt{L}.$$

La p være enhetsprisen på produktet bedriften produserer og selger.

- Formuler og løs bedriftens profitmaksimeringsproblem.
- Hva skjer med bedriftens tilbud når w øker?